610/00

Den 29. december 2000 blev i sag nr. 52.620:

xxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Tryg-Baltica Forsikring
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikringer i Tryg-Baltica Forsikring, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at udbetale invaliderente og yde præmiefritagelse.

Selskabet har i skrivelse af 30/3 2000 til nævnet redegjort for sagen således: "Police …050 blev oprettet pr. 1. december 1990. Kopi af policen og forsikringsbetingelserne er vedlagt (bilag 1 og 2). Af forsikringsbetingelsernes § 4 fremgår bl.a.: Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har forsikringstageren, når den forsikrede på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Police …051 blev oprettet pr. 1. februar 1991. Kopi af policen og forsikringsbetingelserne er vedlagt (bilag 3 og 4). Af forsikringsbetingelsernes § 4 fremgår bl.a.: Ret til invaliderente og præmiefritagelse har forsikringstageren, når den forsikrede på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til

udbetaling af invaliderente og præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Ved vurderingen af forsikredes tab af erhvervsevnen foretages tillige et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede må anses for egnet til og i tilfælde af omskoling må forventes at blive i stand til at opretholde den ovennævnte indtjening, anses erhvervsevnen ikke for nedsat til 1/3 eller derunder. Til brug ved vurdering af om betingelserne for præmiefritagelse/udbetaling af invaliderente er opfyldte har vi modtaget helbredserklæring af 6.9.1999 (bilag 5), helbredsattest af 6.9.1999 (bilag 6), oplysninger fra Slagelse Kommune, vedlagt speciallægeerklæringer og journalark fra Bispebjerg Hospital (bilag 7, 8, 9 og 10) samt speciallægeattest af 13. januar 2000 (bilag 11). I brev af 11. februar 2000 meddelte vi forsikrede, at vi på det foreliggende grundlag, ikke fandt det dokumenteret, at den generelle erhvervsevne er nedsat med 2/3 (bilag 12). Denne konklusion fastholdes særlig fordi, det er oplyst, at forsikrede stadig arbejder 50 timer ugentlig, men for nedsat kraft (bilag 7, side 5), speciallæge L.H. ikke er overbevist om, at samtlige revalideringsmuligheder er opbrugte (bilag 10), forsikredes aktuelle arbejdssituation består i administrativt arbejde, kundekontakt og lettere reparationsarbejde, herunder specielt af bilernes elektriske system (bilag 11)."

Klagerens advokat har i skrivelse af 15/5 2000 til nævnet anført: "Forsikrede arbejder ikke 50 timer ugentligt, men derimod et sted mellem 10-15 timer pr. uge, hvilket også fremgår af bilag 6 af 6. september 1999 under svar til spørgsmål 10, at revalideringsmulighederne er opbrugte, hvilket dokumenteres af, at Kommunen i forbindelse med bevilling af invaliderente har vurderet, hvorvidt der var mulighed for omskoling, hvilket Kommunen ikke fandt grundlag for, at speciallæge L.H.'s udtalelse ligger 2 år tilbage i tiden og at han i seneste udtalelse intet nævner om at omskolingsmulighederne eller revalideringsmulighederne er uafklaret, at forsikredes aktuelle arbejdssituation består i det beskrevne lettere administrative arbejde, kundekontakt, lettere reparationsarbejde herunder specielt af bilernes elektriske system og som ovenfor anført drejer det sig om 10-15 timer om ugen. Min klients fysiske situation forværres dog til stadighed, jf. også svar på spørgsmål 11 i bilag 6, og hans arbejdsevne nedsættes næsten dag for dag, og særligt

bemærkes, at klager har ansat en mekaniker pr. 16/8 1999 netop fordi klager ikke havde mulighed for at servicere kunderne."

Selskabet har herefter i skrivelse af 12/7 2000 til nævnet anført: "Det fremgår af oplysningerne fra Slagelse Kommune (bilag 7 til vores brev af 30.3.2000), side 5 sidste afsnit, at forsikrede 'stadig arbejder ca. 50 timer ugentlig, men for nedsat kraft. Når måske det halve af det han plejer.' Der er således ikke overensstemmelse mellem de oplysninger, som Slagelse Kommune har indhentet til brug for førtidspensionssagen, og oplysningen i lægeattesten fremlagt som bilag 6, hvor spørgsmål 10 er besvaret med, at forsikrede arbejder 12,3 timer om ugen. For så vidt angår revalideringsmuligheder, fremgår det af oplysningerne fra Slagelse Kommune, bilag 7, side 3, punkt 3, under **Aktiverings og revalideringsforløb** sammenholdt med det under **Vurdering/indstilling** anførte, at kommunen har lagt til grund, at ..(klageren) agter at fortsætte sit nuværende erhverv, og følgelig alene søger om invaliditetsydelse, hvorfor det ikke findes relevant at forsøge med revalidering eller aktivering. Bemærk, at forsikrede har fået bevilget invaliditetsydelse og ikke førtidspension. Vi fastholder, at betingelserne for præmiefritagelse/udbetaling af invalidepension ikke er opfyldt, da forsikrede fortsætter med at arbejde og tjene penge i sin virksomhed. Advokat S.D.A. har i brev af 4.7.2000 meddelte, at hans klient har været sygemeldt i 4 uger. Det fremgår af den vedlagte lægeattest af 6.6.2000 fra forsikredes læge M.J., at uarbejdsdygtigheden skyldes smerter fra ryg og hofter som følge af relativt hårdt fysisk arbejde. Lægeattesten, der oplyser, at forsikrede forventes at være uarbejdsdygtig i den nævnte periode, oplyser samtidig, at sygdommen medfører delvis uarbejdsdygtighed. Der er ikke anført nye oplysninger i attesten, der giver os grundlag for at ændre ved den tidligere bedømmelse af forsikredes erhvervsevne."

Klagerens advokat har herover i skrivelse af 1/9 2000 bl.a. anført: "Oplysningerne i bilag 7 er udskrevet 12. juli 1999, mens oplysningerne i bilag 6 er udskrevet 6. september 1999. Som følge af min klients utrolige dårlig fysiske formåen blev han fra august 1999 nødsaget til at ansætte mekaniker, således at min klient er blevet fritaget for det fysiske arbejde. Der er således ingen uoverensstemmelser mellem de givne oplysninger i juli og i september, da de er et udslag af at min klient har ansat en medarbejder. … Siden sagens indbringelse for ankenævnet er min klients helbredsmæssige situation yderlige-

re forværret. Min klient er primo juli blevet henvist af egen læge til undersøgelse for mistanke om diskusprolaps. Undersøgelserne er foretaget på Slagelse Centralsygehus og jeg vedlægger journal hvoraf fremgår, at min klient har pådraget sig en diskusprolaps. P.t. vil lægerne ikke operere, men henviser foreløbig min klient til rygskole på sygehuset."

Selskabet har herefter i skrivelse af 9/10 2000 til nævnet anført: "Advokat S.D.A. anfører i næstsidste afsnit i sit brev af 1.9.2000 til Ankenævnet, at hans klients helbredsmæssige situation er blevet yderligere forværret efter sagens indbringelse for ankenævnet. Det fremgår imidlertid af det vedlagte journalark - formentlig fra Slagelse Sygehus - at forsikredes helbredstilstand ved undersøgelsen den 10.8.2000 er bedre end tidligere. Det oplyses således, at klager nu kan gå på hæl og tå, og der ikke længere er grund til at foretage en neurokirurgisk vurdering (med henblik på operation). Det indstilles, at klager gennemgår hospitalets rygskole og, at behandlingen herefter kan afsluttes på sygehuset. Journaloplysningerne giver ikke belæg for påstanden om, at klagers helbredstilstand er blevet forværret. Ud fra de foreliggende oplysninger, som tillige er blevet vurderet af vores læge, er det vores opfattelse, at forsikredes generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 2/3."

Klageren har ved skrivelse af 5/8 1999 fra Slagelse Kommune fået tilkendt invalideydelse efter § 18 i lov om social pension med virkning fra 1/9 1999 på baggrund af en vurdering af, at klagerens erhvervsevne af helbredsmæssige årsager skønnes varigt nedsat til under 1/3 af det normale.

Af pensionssagens akter fremgår bl.a.: "**Aktiverings- og revalideringsforløb**: Da ansøger søger om invaliditetsydelse, har der ikke været forsøgt revalidering eller aktivering. … **'Forsørgelsesgrundlag**: Ansøger er forskudsregistreret med en årlig indtægt på 236.877 kr. Ægtefælle er forskudsregistreret med 57.390 kr. **Vurdering/indstilling**: Der er tale om en varig lidelse og behandlingsmulighederne vurderes at være udtømte. Ud fra en rent lægelig vurdering skønnes erhvervsevnen nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv. Ansøger agter at fortsætte med sit nuværende erhverv og revalidering er derfor ikke relevant. Det skal derfor indstilles at ansøger tilkendes invaliditetsydelse jfr. § 18 i Lov om social pension med virkning fra 1. september 1999. … Som selvstændig

har han ikke noget fast timetal, men må arbejde når ordrene er der. I starten var dette som oftest ca. 60 timer ugentlig. Efterhånden kunne det klares med ca. 55.57 timer ugentlig. Dette har også betydet at ansøger til tider, har måttet arbejde i aftentimerne. Ansøger er dog nødsaget til pga. sygdom at sige fra over for kunder, hvis han har kunnet se, at han ikke kan nå det. Ansøger arbejder stadig ca. 50 timer ugentlig, men for nedsat kraft. Når måske det halve af det han plejede."

Som grundlag for kommunens afgørelse har foreligget speciallæge L.H.' erklæring af 1/2 1997, hvoraf bl.a. fremgår: "**Konklusion**: 48 årig selvstændig mekaniker, der igennem en del år har haft tendens til akutte lændehold og som inden for de seneste år i tiltagende grad er blevet præget af mere udtalte smerter fra bevægeapparatet. Der er kliniske og radiologiske tegn på slidfænomener i lænden og kliniske holdepunkter for slid i begge hofter, knæ, håndled og begyndende forandringer i fingerleddene. Sekundært hertil irritationstilstande i sene- og muskelvævet. Jeg skønner at tilstanden er forværret, siden jeg så ham for et år siden. Der er ikke uforsøgte behandlingsmuligheder og man må forvente uændrede eller jævnt tiltagende gener i årene fremover."

Speciallæge L.H. har endvidere i erklæring af 2/3 1998 anført: "Konklusion: Han har diskret degenerativ ledsygdom såvel aksialt som perifert dertil kroniske irritationstilstande af sene- og muskelvævet. Jeg tror desværre ikke, der er mulighed for at afhjælpe tilstanden nævneværdigt, men dette er naturligvis et stort problem i relation til hans arbejde. Han har dog i dag mange gener på ydersiden af begge hofteregioner og vil gerne have blokadebehandling, hvorfor der i dag forsøgsvis er givet blokader i laterale glutalregioner med 1 ml Diprospan + 9 ml 1% Xylocain. Igen om 1 uge. Blokaden gav anledning til akut opblussen og herefter nogle dages symptomfrihed, hvorefter der er smerterecidiv. Jeg mener fortsat ikke, at man ved blokadebehandling eller anden form for behandling kan afhjælpe tilstanden varigt. Hans erhvervsmæssige problem er stort. Han overvejer pensionering, men jeg mener ikke, at han kan gøre sig håb om højere pensionsform end laveste pension, og også dette kan være vanskeligt at opnå, idet jeg ikke er helt overbevist om, at samtlige revalideringsmuligheder er opbrugte."

Som grundlag for kommunens afgørelse har endvidere foreligget journalark af 15/6 1998 fra Bispebjerg Hospital, hvoraf bl.a. fremgår: "**Konklusion:** 48-årig automekani-

ker, som har en række smerteklager fra knæ, hofter, albuer og skuldre samt mangeårig tendens til lettere lænderygbesvær. Efter min opfattelse er der klart tale om overbelastning af bevægeapparatet i forbindelse med et relativt hårdt fysisk arb., som automekaniker, hvor pt. har haft mangeårigt automekanikerarb. i mange timer ugtl. Han kan forsøge sig med støttebind sv.t. albuer og knæ i lighed med, hvad idrætsfolk gør og endelig skulle han måske have glæde af at svømme 2-3 x ugtl. samt at gå i sauna. Herudover bør han i tillæg til Relifexbeh. tage Panodil 1x3 i en periode for at dæmpe sine smerter. Ovenstående tiltag kan forhåbentlig holde ham i det arbejde han har nu, som i mange henseender er ganske hensigtsmæssigt."

Af klageren ansøgning om invaliderente og præmiefritagelse fremgår bl.a.:

"

Spørgsmål 5	**Svar**
a Hvori bestod Deres beskæftigelse inden erhvervsevnen blev nedsat?	*Selvstændig mekaniker*
b Hvor stor var Deres årlige indtægt?	*1998 = 315.060*

"

Af den vedlagte lægeerklæring af 6/9 1999 fremgår bl.a.:

"

Spørgsmål 10	**Svar**
Kan forsikrede helt eller delvist udføre sit nuværende job?	☐ NEJ ☒ JA Hvis Ja: Antal timer? *12,3 timer* Hvis Nej: Hvorfor?

…

Spørgsmål 12	**Svar**
Hvornår forventer De, at forsikrede helt eller delvist genvinder arbejdsevnen?	☐ Delvist den Antal timer dagligt: ☐ Helt den ☒ Aldrig

"

Af speciallægens skrivelse af 13/1 2000 til selskabet fremgår bl.a.: "**<u>Nuværende</u>:** … Pga. de beskrevne symptomer har han haft stadigt vanskeligere ved at klare sit arbejde som selvstændig mekaniker. Pr. 16.08.99 har han ansat en medhjælper på fuld tid. Hans aktuelle arbejdsfunktion består således i administrativt arbejde, kundekontakt og lettere reparationsarbejde, herunder specielt på bilernes elektriske system. Arbejdstempoet er dog blevet lavt og han klarer ikke den samme arbejdsbelastning som tidligere. Han får smerter ved længere tids ophold i samme stilling og kan herunder ikke klare længere tids automobilkørsel. På en tur til Københavnsområdet har han således behov

for at standse mindst to gange undervejs. Han kan gå ture i eget tempo på ca. 1 times tid, men har ofte behov for en hvilepause. Klarer ikke kraftbetonet arbejde. Befinder sig alt i alt bedst, når han kan nusse lidt omkring i eget tempo. Kan stort set ikke deltage i varetagelsen af de almindelige huslige arbejder. … **Konklusion:** … Siden jeg så ham for knapt et år siden har lænden ændret holdning og bevægeindskrænkningen er tiltaget. Der er endvidere tilkommet en yderligere hæmmet rotationsmulighed i hofteleddene. Der foreligger ikke nye parakliniske undersøgelser. Den kliniske undersøgelse viser således yderligere forværring i de helbredsmæssige forhold, hvilket er i overensstemmelse med hans egen oplevelse af symptomforværring. Der er fortsat ikke behandlingsmulighed med udsigt til at bedre hans erhvervsevne og man må i det kommende år forudse yderligere progression. Jeg ser intet misforhold mellem hans beskrivelse af symptomerne, fundene ved den objektive undersøgelse og hans oplysninger om funktionsindskrænkninger i hverdagen."

Nævnet udtaler:
Efter begge forsikringer er det en betingelse for ret til invaliditetsydelse og/eller præmiefritagelse, at klageren ikke længere skønnes at være i stand til ved erhvervsmæssig beskæftigelse at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Efter de foreliggende oplysninger opfylder klageren endnu ikke denne betingelse. Trods resultatet af den af det offentlige foretagne bedømmelse af klagerens erhvervsevne i relation til lov om social pension finder nævnet ikke grundlag for nu at anse klageren for berettiget til invaliditetsydelse og/eller præmiefritagelse.

Derfor

b e s t e m m e s:

Klagen kan ikke tages til følge.

Jørgen Nørgaard